

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΔΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ιδιοχτήτης: Δ. ΙΙ. ΤΑΓΚΟΙΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδαν καὶ τὴν Κορήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἔξωτερικὸ φρ. γρ. 12,50.—Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες συντρομές (· δρ. τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητῆς ὃ δὲν προπλερώσει τὴν συντρομή του.

20 λεφτά τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φίλλα που λιοῦνται στὸ γραφεῖο μας διπλή τιμή.

Βείσκεται στὴν Ἀθήναν σ' ὅλα τὰ κιόσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες στὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ταὶ ὁ ποιητὴς τῆς «Ἀγνῆς» μὲ τὴ δύναμη τῆς τέχνης του, ποὺ καὶ τοὺς ἀνυπόταχτους μουσικοὺς τόνους καὶ σκοπούς, τοὺς ὑποτάξεις στὸ λυρικὸ νέημα, τοὺς παίρνει καὶ τοὺς φιλολογεῖ, τοὺς φυχολογεῖ, τοὺς ἐρμηνεύει καὶ μᾶς τοὺς δείχνει μὲ τοῦ Λόγου τὸ ντύμα. Τὶ βαθήτατη τραγικὴ εἰρωνεία! Ο ποπόδαρτος καὶ βασανισμένος Ἀντρέας, θυμάται ἀξαφνα τὰ νεκρικὰ σκοπὸ, τὴν ὥρα τῆς ἔναντινησης τῆς καρδιᾶς του, τοῦ ἀναστασιοῦ τῆς σπαταλεμένης ζωῆς του. Τὴ στιγμὴ ποὺ τοῦ ἀνοίγεται ἡ ἀγκαλιὰ τῆς ἀγάπης, τραχουδῷ μέσα του ἡ Μοίρα, σὰν ἐκδικήτρα μαντεύτρα, τὸ τέλος του.

Ο Ἀντρέας εἶναι ρωμές, κατάρβαθα ρωμές, μὰ ἔχει τὸν ἀέρα τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς. Η ἀνατροφὴ του στὰ ξένα, τὸ ἀνακάτεμά του στὴν κοινωνία τοῦ Παρισιοῦ, τὰ ταξίδια του σὲ πολιτισμένες χώρες, τοῦ δίνουν τὸν ἴδιο ἀέρα καὶ στὸν τρόπο ποὺ κοιτάζει τὰ πράματα του κόσμου. Κι δημος, καὶ ἀκαταστάλαχτο κλείνει μέσα του, «ἀπαράλλαχτα ὅπως τέχουν σήμερα τὰ κινήματα τῆς φυλῆς». Ενα χώρισμα μέταξ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τῆς πατρίδος του νοιώθει ἀθελά του πάντα. Είναι τὸ χώρισμα τοῦ πολιτισμοῦ ποὺ στέκεται σήμερα ἀνάμεσα Ἐλλάδα καὶ λαϊκὴ Εὐρώπη. Δὲ βλέπει λατρεία γιὰ τὰ πνέματα στὴν Ἐλλάδα, δὲ βλέπει ἀγάπη γιὰ φυχὴ καὶ γιὰ νοῦ, γιὰ τέχνη καὶ ἐπιστήμη. Ορφανὸς δ τόπος. Ορφανὸς κι ὁ ἴδιος δ ρωμές. Τὸ χῶμα ποὺ

γεννιέται, σὲ τόσα καὶ τόσα μέρη, δὲν τοῦ ἀνήκει. Τὴν πατρίδα του ἔχασε δύπως ἔχασε τὸν οὐρανὸν του. «Ἐτοι ὁ Ἀντρέας παρατηροῦσε κεῖνο ποὺ τὸ παρατηροῦμε καθεμερνά, δηλαδὴ πώς δ ρωμές γιὰ νὰ προκόψῃ, ἀπαραίτητο εἶναι νάφήση τὸ φωματίκο».

«Ἀντίθετα, στὰ κινήματα καὶ στὰ αἰσθήματα τῆς Ἀγνῆς, βλέπουμε τὴν ἀθύρα, τὴν ἀπλῆ, τὴν εἰλικρινὴ φυχὴ τῆς γυναικας, δύπως τὴ στρώσανε οἱ αἰῶνες κάτου ἀπὸ τοὺς ἐλεύτερους οὐρανοὺς καὶ τὴ ζυμώσανε οἱ συνήθειες τοῦ πολιτισμοῦ, μὲ τὴν ἀγαθὴ ἀντιληφθῆ τῆς ἀνθρώπινης ζήσης. «Ἐνα κορίτσι χωριάτικο ἀπὸ τὰ περίχωρα τῆς Αωζάννας, σοῦ ξεσκεπάζει σὰν ἀρετὴ τὴν εὐαίστησία, τὴν ἀγάπη σὲ κάτι ἀνώτερο, τὴ λατρεία σὲ κάτι πνεματικό, μὲ νοῦ ἵκανον νὰ δέχεται καὶ νὰ νοιώθῃ τὴν ἀξία καὶ τὴν ἀπόλαυψη ἀπὸ μιὰ καλλιέργεια σὲ ποίηση καὶ σὲ τέχνη. «Ολα τοῦτα χωρίς νὰ παραστρατίζῃ ἀπὸ τὰ γυναικίσια τὸ φυσικό, χωρίς νὰ καταστρέψῃ τὰ ἔνα-χωριστὰ δῶρα τῆς γυναικίσιας τῆς φυχῆς. Μὲ τὴ λεύτερη ἀφοσίωση, μὲ τὴ θυσία τὴν ἀνεξάρτητη, τὸ θάρρος πρὸς τὴ λογικὴ, τὴς καρδιᾶς της, ρυθμοῦ ἔται γιὰ ζωὴ τῆς ἀλάκερη. Πίστη στὴν ἀπόφασή της καὶ εὐτύνη πέρα καὶ πέρα γιὰ κάθε τῆς πράξη, τὴς δίνουν τὸ χαραχτήρα δυνατοῦ, γενναίου κοριτσιοῦ, ποὺ εἶναι ἀφέλεια γεμάτη, γεμάτη ἀπὸ ἀθωδητα καὶ δροσιά τῆς φυχῆς.

«Ἡ διαφορὰ τῆς ήλικίας τοῦ Ἀντρέα καὶ τῆς Ἀγνῆς, δίνει ὀφορμὴ νὰ μάθουμε, πῶς γεννιέται καὶ πῶς πλέκεται τὸ ἴδιο αἰσθῆμα τῆς ἀγάπης, στὸν ἀνθρώπο ποὺ μόλις ἔκανογεται στὸν ἥλιο τῆς ζωῆς, δύο ἀνημποριὰ κι ἀνηξεριὰ γιὰ τὶς μεγάλες στιγμὲς ποὺ κυκλώνουν τὸ Είναι μας, καὶ στὸν ἀνθρώπο τὸν ταλαιπωμένο καὶ μπουχισμένο ἀπὸ τὰ τερτίπια τοῦ ἔρωτα, ἀπὸ τὶς ἐπιτυχίες καὶ τὶς ἀποτυχίες, ἀπὸ τὶς φεύτικες ἀφοσίωσες ἵσα μὲ τὶς ἀνεπάντεχες ἀχριστίες κι ἀπάτες. Καὶ βλέπουμε ἔτοι τὸ ἴδιο τὸ αἰσθῆμα καὶ στὶς διὺς μεριές καὶ στὶς διὺς περίστασες, ποὺ εἶναι μιὰ καὶ μόνη μ' ὅλη τὴν ἀντίθεση καὶ τὴ διαφορά, πὼς στέκεται πάντα καὶ αἰώνια ἀθώο καὶ ἀγνό, σὰν πρωτόγονο καὶ σὰν πρωτοφανέρωτο, σὰν ποίηση καὶ σὰ θρησκεία. Κάπου σημειώνει, δ. συγραφέας: «Οταν οἱ θρησκείες δλες, δὲν ἔρθη ποτὲ τέτοια μέρα, θὰ κοίτουνται χάρια πεσμένες ἀπὸ Ἀνατολὴ σὲ Δύση, ἔταν ἀπάνω στὰ συντρίμμια τους, ὑψωθῆ περήφανα ὃ νοῦς τοῦ ἀθρέπου, θρήσκα θὰ μείνη πάντοτες ἡ ἀγάπη, δεισιδαιμονας δ ποιητής. Μ' ἔνα τέτοιο μάτι γενικό, βλέπει παντοῦ δ ποιητὴς τῆς «Ἀγνῆς» καὶ τὰ πὰς αἰσθήματα καθέκαστα, καὶ ζητᾷ νὰ βγάλῃ ἀπὸ κεῖνα τὴν πλατήτερη παρατήρηση, ἀπάνω στὰ φανερώματα τῆς ζωῆς. Η δήγησή του, ἔτοι ποὺ περπατᾷ, δὲ γητεύει μονάχα γιὰ